

Vergaderjaar 2018–2019

32 317

JBZ-Raad

JR

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 4 februari 2019

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad¹ hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 23 november 2018², in reactie op de brief van de commissie van 12 oktober 2018.

Naar aanleiding hiervan hebben de leden van de fracties van **Groen-Links, PvdA, ChristenUnie** en **D66** op 21 december 2018 nog enkele vragen gesteld aan de Staatssecretaris.

De Staatssecretaris heeft op 1 februari 2019 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde nader schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad, Van Dooren

¹ Samenstelling:

Nagel (50plus), Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Ten Hoeve (OSF), Schaap (VVD), Strik (GL) (*vice-voorzitter*), Knip (VVD), Faber-van de Klashorst (PVV), Schouwenaar (VVD), Gerkens (SP), Dercksen (PVV) (*voorzitter*), D.J.H. van Dijk (SGP), Van Hattem (PVV), Knapen (CDA), Nooren (PvdA), Oomen-Ruijten (CDA), Rombouts (CDA), Stienen (D66), vac. (SP), Bikker (CU), Overbeek (SP), Van Zandbrink (PvdA), Fiers PvdA), Andriessen (D66), Vink (D66), Van Leeuwen (PvdD).

² Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 2017–2018, 32 317, JK.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL/JBZ-RAAD

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Den Haag, 21 december 2018

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 23 november 2018³, in reactie op de brief van de commissie van 12 oktober 2018. In uw brief geeft u naast de beantwoording ook invulling aan uw toezegging om de Kamer te informeren over de vraag of in de nieuwe Dublinregelgeving is verankerd dat gezinsleden die zich in de EU bevinden en de procedures rondom gezinshereniging afwachten niet onnodig naar een derde land buiten de EU worden teruggestuurd.⁴ De fractieleden van **GroenLinks**, **PvdA**, **ChristenUnie** en **D66** hebben nog enkele vragen met betrekking tot de gezinseenheid onder de Dublinverordening.

In de huidige Dublinverordening⁵ wordt in de preambule (met name overweging 13 tot en met 17) benadrukt dat het belang van het kind de eerste overweging moet vormen bij het beleid (conform artikel 24 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 3 Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind) en dat mede om die reden de eerbiediging van het gezinsleven en bevordering van de gezinseenheid de uitgangspunten vormen. Ook als gezinsleden zich nog in een asielpcedure bevinden, rust er op de lidstaten een plicht om ze bij elkaar te brengen.

Ook de nieuwe Dublinverordening⁶ dient, conform de voorgestelde preambule en het Handvest, het belang van het kind als eerste overweging te nemen en het recht op gezinsleven te eerbiedigen. Het voorstel voor de gewijzigde Dublinverordening bepaalt echter dat een lidstaat van eerste binnenkomst eerst een asielerzoek toetst op niet-ontvankelijkheid, onder meer op grond van de aanwezigheid van een veilig derde land, voordat de lidstaten de gezinsleden moeten herenigen op het EU-grondgebied. Het terugsturen naar een derde land van waaruit een aanvraag om gezinshereniging moet worden ingediend, betekent in elk geval dat de scheiding tussen de gezinsleden substantieel wordt verlengd, en vaak in precare omstandigheden in kampen in een derde land. Een dergelijke terugverwijzing en het daarmee gepaard gaande uitstel is vaak evenmin in het belang van een spoedige integratie van zowel de asielerstatushouder als de gezinsleden. Bovendien biedt een aanvraag om gezinshereniging geen soelaas in de situatie dat de gezinsleden zich nog in de asielpcedure bevinden, of als het gezinslid met een asielerstatus zich in een lidstaat bevindt waar het recht op gezinshereniging voor jaren is opgeschort, met name voor subsidiair beschermden. Erkent u dat met de voorrang die lidstaten behoren te gaan geven aan de niet-ontvankelijkheidstoets, feitelijk de bevordering van de gezinseenheid als uitgangspunt wordt verlaten? Hoe verenigt u dit voorstel met het belang van het kind en de eerbiediging van het gezins-

³ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 2017–2018, 32 317, JK.

⁴ T02543 Toezegging Informeren over de gezinsherenigingsprocedures in de nieuwe Dublinregelgeving (34 482 / 34 585)

⁵ VERORDENING (EU) Nr. 604/2013 van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (herschikking).

⁶ COM(2016)270 Voorstel voor een verordening tot wijziging van de Dublin III-verordening, zie ook dossier E160013 op de Europapoort.

leven? Bent u bereid om de bevordering van de gezinseenheid te laten prevaleren boven de niet-ontvankelijkheidsgronden?

Het Commissievoorstel voor een nieuwe Dublinverordening houdt ook in dat de lidstaat waar de ongeleide minderjarige het eerste asielverzoek heeft ingediend, verantwoordelijk is en blijft voor de behandeling van het asielverzoek, ook als de minderjarige in een andere lidstaat asiel heeft gevraagd. Dit voorstel gaat volgens deze leden in tegen het arrest M.A. tegen het Verenigd Koninkrijk van 6 juni 2013⁷, waarin het Hof bepaalde dat het belang van het kind vergt dat de verantwoordelijke lidstaat de lidstaat is waar de minderjarige zich bevindt, omdat bij een overdracht naar een andere lidstaat de onzekerheid van de minderjarige onnodig wordt verlengd. Op welke wijze heeft u de overwegingen van het Hof van Justitie in dit arrest meegewogen bij uw steun aan dit onderdeel van het Commissievoorstel?

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad zien uw antwoord met belangstelling tegemoet en ontvangt deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

De voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel /
JBZ-Raad,
R.G.J. Dercksen

⁷ M.A. tegen het Verenigd Koninkrijk van 6 juni 2013, ECLI:EU:C:2013:367 (r.o. 59–61).

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 februari 2019

De leden van de GroenLinks, PvdA, ChristenUnie en D66 fracties hebben tijdens het mondeling overleg op 17 april 2018 gevraagd naar de gezinseenheid onder de Dublinverordening nu de gewijzigde Dublinverordening bepaalt dat een lidstaat van eerste binnenkomst eerst een asielverzoek toetst op niet-ontvankelijkheid voordat de lidstaten de gezinsleden moeten herenigen op het EU-grondgebied en naar de verantwoordelijkheidsbepaling van asielverzoeken van alleenstaande minderjarige asielzoekers.

Ten aanzien van de niet-ontvankelijkheidstoets geldt dat lidstaten volgens het meest recente concept van de herziening van de Dublinverordening, in tegenstelling tot eerdere concepten waarin dit verplicht werd gesteld, de keuze wordt gelaten of zij wel of niet eerst toetsen of een asielzoeker afkomstig is uit een veilig land van herkomst of een veilig derde land voordat de Dublincriteria worden toegepast om de verantwoordelijke lidstaat vast te stellen.

Hiermee wordt bewerkstelligd dat de betreffende lidstaat kan beoordelen wat het meest effectief en/of haalbaar is en hieraan uitvoering kan geven. Zodoende kan voorkomen worden dat een asielzoeker onnodig overgedragen wordt aan een andere lidstaat, die vervolgens het verzoek op dezelfde gronden afwijst. Ook dit is, naast eerbiediging van het gezinsleven, van belang voor het GEAS aangezien het snel behandelen van asielverzoeken ook als doel wordt gesteld. Door deze mogelijkheid open te houden maar niet verplicht te stellen wordt een balans gevonden tussen beide belangen. In de huidige Verordening is dit ook al een mogelijkheid, doordat een lidstaat op grond van de discretionaire bepaling kan besluiten een asielverzoek zelf in behandeling te nemen, ook al is deze lidstaat niet verantwoordelijk volgens de criteria van de Dublinverordening. Daarnaast is er andere EU-wetgeving die betrekking heeft op verzoeken voor gezinshereniging die van toepassing zijn nádat één van de gezinsleden een verblijfsvergunning heeft gekregen, de herziening van het GEAS heeft hier geen betrekking op. Het is dan ook niet mijn inzet om in de GEAS wetgeving neer te leggen dat gezinsleden van personen die zich binnen de EU bevinden per definitie niet kunnen worden uitgezet naar een land buiten de EU.

Voor wat betreft de verantwoordelijkheidsbepaling in asielverzoeken van alleenstaande minderjarige asielzoekers geldt dat secundaire bewegingen niet in het belang van het kind zijn. Om dit dan ook te ontmoedigen wordt bepaald dat, bij afwezigheid van familieleden in de EU, de lidstaat waar het eerste asielverzoek is geregistreerd verantwoordelijk blijft voor de behandeling van de asielaanvraag. Een uitzondering hierop wordt gemaakt indien er is aangetoond dat dit niet in het belang van het kind is. Voorafgaande aan elk besluit tot overdracht van een alleenstaande minderjarige asielzoeker dient dan ook een beoordeling van het belang van het kind gemaakt te worden. Het beoogde doel van deze bepaling en het feit dat het belang van het kind wordt meegenomen in de beoordeling maakt dat het kabinet de betreffende bepaling kan steunen.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
M.G.J. Harbers